

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Ndob/1/2023
Identifikačné číslo spisu:	6122337087
Dátum vydania rozhodnutia:	25.04.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivana Nemčeková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:6122337087.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Tatra banka, a.s., so sídlom Hodžovo námestie 3, Bratislava, IČO: 00 686 930, zastúpeného RASLEGAL, s.r.o., so sídlom Carlton Savoy Building, Mostová 2, Bratislava, IČO: 36 855 561, proti žalovanému J. S., nar. XX.XX.XXXX, s adresou bydliska a miestom podnikania W. XXX, W., IČO: 47 912 162, o zaplatenie 7 299,90 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 15Cb/113/2022, o nesúhlase Okresného súdu Nové Zámky s postúpením sporu, takto

rozhodol:

Príslušným súdom na prejednanie a rozhodnutie sporu vedeného na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 15Cb/113/2022 je Okresný súd Nové Zámky.

Odôvodnenie

- Okresný súd Banská Bystrica (ďalej tiež „upomínací súd“) listom zo dňa 23.12.2022 postúpil spor na prejednanie a rozhodnutie Okresnému súdu Nové Zámky z dôvodu, že po zrušení platobného rozkazu sp. zn. 17Up/846/2022 vydaného v upomínacom konaní, pre jeho nedoručiteľnosť žalovanému, bol zo strany žalobcu podaný návrh podľa § 10 ods. 3, resp. § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní (ďalej aj „zákon o UK“).
- Okresný súd Nové Zámky s postúpením sporu nesúhlasil a súdny spis predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“ alebo „NS SR“) ako súdu spoločne nadriadenému obom súdom podľa § 43 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej tiež „CSP“) na rozhodnutie o príslušnosti. Považoval za stále danú kauzálnu príslušnosť Okresného súdu Banská Bystrica podľa ZoUK.
- Okresný súd Nové Zámky svoj nesúhlas s postúpením sporu z upomínacieho súdu odôvodnil svojimi závermi, ku ktorým mal dospieť po preskúmaní obsahu spisu v zmysle § 161 ods. 1 CSP, teda z hľadiska splnenia procesných podmienok, za ktorých súd môže konať a vo veci rozhodovať. Uviedol, že

podľa obsahu spisu bol dňa 30.05.2022 upomínaciemu súdu doručený návrh na vydanie platobného rozkazu, podpísaný certifikátom KEP (kvalifikovaný elektronický podpis, ďalej tiež „KEP“) znejúcim na meno S.. Pokiaľ po zrušení platobného rozkazu upomínacím súdom požiadal žalobca o pokračovanie v konaní, tak táto žiadosť bola obsiahnutá v podaní

zo dňa 20.12.2022 podpísanom certifikátom KEP znejúcim na meno S.. Žalobca následne doručil súdu podanie - zmena žaloby zo dňa 27.12.2022, podpísané certifikátom KEP znejúcim na meno S. K podaniam žalobcu bolo predložené poverenie, ktorým konateľ RASLEGAL, s.r.o., Mostová 2, Bratislava - Staré Mesto, IČO: 36 855 561 (ďalej tiež „RASLEGAL, s.r.o.“) poveril S.

nar. XX.XX.XXXX, prípravou a podpisovaním návrhov, pripisov, oznámení, vyjadrení, správ či iných podaní do súdnych konaní, vrátane žalôb, odporov, odvolaní, sťažností, dovolaní, podnetov či iných písomností bez obmedzenia, a to tak elektronickou formou (prostredníctvom elektronickej schránky či iných portálov určených na elektronickú komunikáciu so súdmi) ako aj ostatnými formami, na všetky úkony súvisiace s vyššie uvedeným, na dosiahnutie účelu tohto poverenia, ktorým je riadne zastúpenie splnomocnenca pri príprave a podpisovaní podaní advokátskej kancelárie (ďalej tiež „poverenie“).

4. Z vyššie uvedených okolností Okresný súd Nové Zámky vyvodil, že „v podanom návrhu absentuje základná náležitosť podania, ktorou je podpis oprávnenej osoby, teda podpis žalobcu, alebo jeho právneho zástupcu“. Uviedol, že zárukou identifikácie strany sporu a autenticity podania je autorizácia elektronicke uskutočneného podania vo veci samej. Takáto záruka slúži na identifikáciu osoby a zároveň nahrádza podpis konajúcej osoby, ktorá predmetné podanie vo veci samej napísala a podpísala. V tejto súvislosti poukázal na uznesenie NS SR sp. z. 1Obdo/7/2020 zo dňa 24.08.2020, v ktorom najvyšší súd konštatoval, že osobou, ktorá podanie vo veci samej napísala a podpísala, sa rozumie tá osoba, ktorej v zmysle overenia patrí kvalifikovaný elektronický podpis alebo kvalifikovaná elektronická pečať. Rozhodujúcou skutočnosťou pri posúdení splnenia, resp. nesplnenia zákonnej podmienky v prípade elektronickej podoby podania

(v tomto prípade žaloby, súhlasu s pokračovaním v konaní, zmeny žaloby) je, ktorej osobe patrí KEP použitý na autorizáciu predmetných podaní. V prípade, ak predmetné podania boli autorizované KEP fyzickej osoby S. na základe dodatočne predloženého poverenia zo dňa 01.01.2018, nemožno podľa názoru vec predkladajúceho okresného súdu hovoriť o splnení podmienky napísania a podpisania týchto podaní RASLEGAL, s.r.o., a teda ide o podanie bez autorizácie touto advokátskou kanceláriou, resp. jej konateľom (advokátom). Vzhľadom na osobitnú úpravu následkov elektronickeho podania bez KEP v ust. § 125 ods. 2 CSP, ide podľa názoru vec predkladajúceho okresného súdu o neodstrániteľnú vadu podania - žaloby, zmeny žaloby a súhlasu na pokračovanie v konaní. Podpis patrí medzi nevyhnutné náležitosti podania a ak sa v prípade elektronickeho podania vo veci samej vyžaduje KEP osoby podávajúcej žalobu, resp. zmenu žaloby a súhlas s pokračovaním, potom KEP

na takýchto podaniach musí byť advokátom realizovaný v lehote najneskôr do 10 dní, aby sa vylúčili zákonné dôsledky jeho absencie v zmysle § 125 ods. 2 CSP. K uvedenému vec predkladajúci okresný súd poukázal na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež „ústavný súd“ alebo „ÚS SR“) sp. zn. I. ÚS 484/2019-47

zo dňa 11.02.2020 (bod 31), s tým, že pri jeho rešpektovaní zastáva názor, podľa ktorého v zmysle ust. § 821 ods. 3 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, sú advokáti (právnické osoby od 01.07.2017 a fyzické osoby

od 01.07.2018) povinní v konaní pred súdom doručovať podania do elektronickej schránky súdu a používať pri elektronickej komunikácii so súdom elektronicke schránku aktivovanú na doručovanie, ktorej sú majiteľom, a preto v tomto zmysle bude obligatórna náležitosť predmetných podaní, t.j. podpis, splnená vtedy, ak budú tieto podania podané elektronicke autorizované kvalifikovaným elektronickeým podpisom alebo kvalifikovanou elektronickeou pečaťou patriacim advokátovi, ktorý zastupuje žalobcu, a to buď z titulu plnomocenstva alebo udeleného substitučneho splnomocnenia s poukazom na § 23 ods. 1 zákona

o e-Governmente (zák. č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov; ďalej tiež „zákon

o e-governmente“ alebo „zákon o e-Governmente“). Z tohto nálezu (bod 38) ďalej vyplýva, že relevantnou skutočnosťou je vytlačené samostatné potvrdenie o výsledku overenia kvalifikovaného

elektronického podpisu, a to za účelom overenia, aká fyzická osoba ten-ktorý dokument elektronicky podpísala.

5. Ďalej podľa Okresného súdu Nové Zámky ani „predložené poverenie zo dňa 01.01.2018 nemožno považovať za substitučné splnomocnenie advokáta advokátom“, nakoľko neobsahuje zastúpenie v tejto konkrétnej veci a rieši výlučne oprávnenie prípravy a podpisovania dokumentov elektronickou formou ako aj ostatnými formami

pre advokátsku kanceláriu RASLEGAL, s.r.o. Povinnosť skúmať, či sú splnené náležitosti konania mal v tomto prípade upomínací súd. Okresný súd Nové Zámky považoval za aplikovateľný právny názor najvyššieho súdu vyslovený napr. v uzneseniach sp. zn. 1Obdo/22/2020 zo dňa 14.10.2020 a sp. zn. 3Obdo/96/2019 zo dňa 27.11.2019.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Banská Bystrica a Okresnému súdu Nové Zámky na rozhodnutie o príslušnosti (§ 43 ods. 2 CSP), po preskúmaní sporu o príslušnosť dospel k záveru, že nesúhlas Okresného súdu Nové Zámky s postúpením sporu nie je dôvodný.

7. Z obsahu návrhu na vydanie platobného rozkazu vyplýva, že ide o majetkový spor medzi veriteľom (žalujúcou bankou) a dlžníkom (žalovaným) titulom zaplatenia nesplateného zostatku istiny úveru poskytnutého na podnikateľské účely, s príslušenstvom. Okresný súd Banská Bystrica v upomínacom konaní vydal dňa 13.06.2022 platobný rozkaz

č. k. 17Up/846/2022-31, ktorý sa nepodarilo doručiť žalovanému do vlastných rúk. Upomínací súd ďalej postupoval podľa § 10 ods. 1 a 3 ZoUK.

8. Na výzvu upomínacieho súdu z 20.12.2022, doručení splnomocnenému zástupcovi žalobcovi 20.12.2022, žalobca najneskôr 21.12.2022 reagoval žiadosťou o pokračovanie v konaní, spojenou s návrhom na zmenu žaloby. Okresný súd Banská Bystrica

dňa 23.12.2022 postúpil vec Okresnému súdu Nové Zámky ako súdu príslušnému

na prejednanie podľa Civilného sporového poriadku a o tom v rovnaký deň upovedomil žalobcu. Dňa 28.12.2022 došiel Okresnému súdu Banská Bystrica elektronickou formou dňa 27.12.2022 podaný návrh žalobcu na zmenu žaloby, ku ktorému bolo pripojené poverenie RASLEGAL, s.r.o. pre S. zo dňa 01.01.2018, s textom: „Najmä ju poverujeme na nasledovné úkony: - prípravu a podpisovanie návrhov, pripisov, oznámení, vyjadrení, správ či iných podaní do súdnych konaní, vrátane žalôb, odporov, odvolaní, sťažností, dovolaní, podnetov či iných písomností, ktorými sa to-ktoré konanie začína ako aj do už prebiehajúcich konaní bez obmedzenia, a to tak elektronickou formou (prostredníctvom elektronickej schránky či iných portálov určených na elektronickú komunikáciu so súdmi) ako aj ostatnými formami, - na všetky úkony súvisiace s vyššie uvedeným, na dosiahnutie účelu tohto poverenia, ktorým je riadne zastúpenie splnomocnenca pri príprave a podpísovaní podaní advokátskej kancelárie.“

Poverenie podpísal v mene poverujúcej obchodnej spoločnosti - advokátskej kancelárie,

jej konateľ JUDr. Slavomír Rabatín a tiež S. k textu, že prijíma poverenie. Z priloženého výsledku informatívneho overenia podpisov a pečatí v elektronickej správe vyplýva platnosť elektronického podpisu Slavomíra Rabatína na plnomocenstve (poverení) a platnosť elektronického podpisu S. na plnomocenstve (poverení)

a na zmene žaloby a tiež to, že podľa informácie o overovanej správe podávajúcim bola advokátska kancelária RASLEGAL, s.r.o., čo je zrejmé z údaju : „Podávajúci - URI: ico://sk/36855561.

9. Spis došiel na Okresný súd Nové Zámky dňa 27.12.2022 a vec ďalej bola vedená v konaní na tomto súde pod sp. zn. 15Cb/113/2022. Dňa 17.01.2023 oznámil Okresný súd Nové Zámky žalobcovi, že vzhľadom na zistený nedostatok absencie elektronického podpisania podaní žalobcu vo veci samej (návrh na vydanie platobného rozkazu, žiadosť o pokračovanie v konaní, zmena žaloby), jeho splnomocneným právny zástupcom RASLEGAL, s.r.o., nebude súdom na tieto podania v zmysle § 125 ods. 2 CSP prihlíadané.

10. Najvyšší súd z obsahu spisu zistil, že ako príloha žaloby bolo označené splnomocnenie, z textu žaloby (návrhu na vydanie platobného rozkazu) z 30.05.2022 je zrejmé, že žalobcu zastupuje advokátska kancelária RASLEGAL, s.r.o., ktorá podala žalobu v zastúpení žalobcu, s uvedením „podpísané zaručeným elektronickým podpisom“. Žalobca v časti H) žaloby označil ako prílohy dokumenty zapísané v registri upomínacieho súdu

pod sp. zn. 1OpP 62/19 (č.l. 99 - 135 spisu), medzi ktorými sa nachádzali aj plnomocenstvá. Na č.l. 102 spisu je plnomocenstvo zo dňa 08.09.2008 udelené splnomocniteľom - žalobcom Tatra banka, a.s., splnomocnencovi - RASLEGAL, s.r.o., na zastupovanie

o.i. vo veciach súdneho vymáhania pohľadávok splnomocniteľa voči jeho dlžníkom

pred súdmi, pričom splnomocnenec je oprávnený splnomocniť na zastupovanie svojho advokátskeho koncipienta alebo iného advokáta. Splnomocniteľ udelil súhlas,

aby splnomocniteľa zastupovali advokátski koncipienti splnomocnených advokátov.

Na č.l. 104 spisu je poverenie zo dňa 01.01.2018 zo strany advokátskej kancelárie RASLEGAL, s.r.o., pre S.

11. Z verejne dostupných údajov zoznamu advokátov vedených Slovenskou advokátskou komorou vyplýva, že Mgr. S. F., PhD., V., O., je zapísaná ako advokátka, so spôsobom výkonu advokácie ako spoločník a konateľ PROVENTUS | advokáti s.r.o., Mostová 2, Bratislava časť Staré Mesto 811 02, 50 145 126 (spoločnosť zapísaná v obchodnom registri od 20.01.2016).

12. Podľa ust. § 36 ods. 1 a 2 CSP, konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. (2) Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania; takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

13. Podľa ust. § 40 CSP, súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania.

14. Podľa ust. § 43 ods. 1 a 2 CSP, ak súd postupom podľa § 40 a 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená. (2) Ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

15. Podľa ust. § 13 CSP, na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

16. Podľa ust. § 14 CSP, všeobecným súdom fyzickej osoby je súd, v ktorého obvode má fyzická osoba adresu trvalého pobytu.

17. Podľa ust. § 2 ZoUK, na konanie je kauzálne príslušný Okresný súd Banská Bystrica.

18. Podľa ust. § 10 ods. 1 a 3 ZoUK, ak platobný rozkaz nebolo možné žalovanému doručiť do vlastných rúk, súd o tom žalobcu upovedomí a vyzve ho, aby v lehote 15 dní navrhol pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa Civilného sporového poriadku. (3) Ak žalobca v lehote podľa odseku 1 podá návrh na pokračovanie v konaní, platobný rozkaz sa zrušuje, súd postúpi vec do piatich pracovných dní súdu príslušnému na jej prejednanie podľa Civilného sporového poriadku a žalobcu o tom upovedomí. Ak príslušným na jej prejednanie je súd podľa § 2, súd žalobcu upovedomí o pokračovaní v konaní.

19. Podľa ust. § 89 ods. 3 CSP, ak je strana zastúpená advokátom, zastupovanie iným zástupcom ako advokátom je vylúčené. Ustanovenia osobitného predpisu o advokácii tým nie sú dotknuté.

20. Podľa ust. § 125 ods. 1 a 2 CSP, podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. (2) Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizovanej podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva.

21. Podľa § 127 CSP, ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie a/ ktorému súdu je určené, b/ kto ho robí, c/ ktorej veci sa týka, d/ čo sa ním sleduje a e/ podpis.

22. Podľa § 16 ods. 1 až 3 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o advokácii“) advokát sa v rámci svojho poverenia môže dať zastúpiť iným advokátom. Pri jednotlivých úkonoch môže advokáta zastúpiť advokátsky koncipient alebo aj iný zamestnanec advokáta. Zastupovanie podľa odsekov 1 a 2 nie je možné proti vôli klienta.

23. Podľa § 23 ods. 1 zákona o e-Governmente, orgán verejnej moci vykoná pri výkone verejnej moci autorizáciu elektronického podania alebo elektronického úradného dokumentu kvalifikovaným elektronickým podpisom vyhotoveným s použitím mandátneho certifikátu alebo kvalifikovanou elektronickou pečaťou, ku ktorým pripojí kvalifikovanú elektronickú časovú pečiatku, a to spôsobom podľa odseku 3. Osoba, ktorá nie je orgánom verejnej moci, vykoná autorizáciu elektronického podania,

a) ak sa podľa zákona podáva v elektronickej podobe a zákon neustanovuje iný spôsob autorizácie alebo ak je podľa osobitného predpisu náležitosťou podania vlastnoručný podpis

1. kvalifikovaným elektronickým podpisom alebo kvalifikovanou elektronickou pečaťou,

2. použitím na to určenej funkcie informačného systému prístupového miesta a po úspešnej autentifikácii osoby ktorá autorizáciu vykonáva, zodpovedajúcej najmenej úrovni zabezpečenia "pokročilá" podľa osobitného predpisu, ak sa zabezpečí uvedenie tejto osoby ako odosielateľa elektronickej správy, nemennosť obsahu autorizovaného dokumentu do momentu uloženia v elektronickej schránke adresáta, spojenie autorizovaného dokumentu s identifikátorom osoby odosielateľa a zachovanie väzby medzi nimi, ak to osobitný predpis nezakazuje alebo

3. uznaným spôsobom autorizácie, ak to osobitný predpis nezakazuje,

b) kvalifikovaným elektronickým podpisom, ktorého kvalifikovaný certifikát obsahuje minimálny súbor osobných identifikačných údajov reprezentujúcich jedinečným spôsobom fyzickú osobu podľa osobitného predpisu, a ktorý zahrnul do autorizácie aj kvalifikovanú elektronickú časovú pečiatku, ktorá určuje dátum a čas, po ktorom nastala autorizácia, ak je podľa osobitného predpisu náležitosťou podania vlastnoručný podpis, ktorý musí byť úradne osvedčený.

24. Podľa § 23 ods. 2 zákona o e-Governmente, uznaný spôsob autorizácie je taký spôsob autorizácie, ktorý zabezpečuje spoľahlivú identifikáciu osoby, ktorá autorizáciu vykonala, a spoľahlivé zachytenie obsahu právneho úkonu, ktorý autorizovala, ako aj zhodu medzi autorizovaným právnym úkonom a právnym úkonom, ktorý osoba autorizovala.

Uznaný spôsob autorizácie môže byť odlišný pre autorizáciu elektronického podania, pri ktorom sa vyžaduje vlastnoručný podpis, a elektronického podania, pri ktorom musí byť vlastnoručný podpis úradne osvedčený.

25. Podľa § 25 ods. 1 zákona o e-Governmente, ak osobitný predpis na účely konania o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach osôb ukladá osobe povinnosť podať alebo doručiť orgánu verejnej moci návrh na začatie konania, žalobu, žiadosť, sťažnosť, vyjadrenie, stanovisko, ohlásenie alebo iný dokument alebo ak ju na ich podanie oprávňuje, považuje sa táto povinnosť za riadne splnenú alebo toto oprávnenie za riadne využité podaním elektronického podania alebo dorúčením elektronického podania, ktoré je autorizované za podmienok podľa § 23 ods. 1. Ustanovením prvej vety nie sú dotknuté oprávnenia orgánu verejnej moci podľa osobitných predpisov požadovať odstránenie väd, doplnenie elektronického podania, odmietnuť prijatie elektronického podania alebo možnosť, či povinnosť orgánu verejnej moci nekonať alebo konanie zastaviť, ak je elektronické podanie neúplné.

Elektronické podanie je podané jeho odoslaním do elektronickej schránky orgánu verejnej moci; na účely preukázania momentu odoslania sa použijú údaje z potvrdenia podľa § 5 ods. 8.

26. Pre podanie vo veci samej v elektronickej podobe zákonodarca v ust. § 125 ods. 2 CSP upravil, že ak je podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu, treba ho dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu (zákon o e-Governmente), a ak sa dodatočne nedoručí súdu do 10 dní, na podanie sa neprihliada a súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva.

Ak takéto podanie nie je autorizované podľa § 23 ods. 1 zákona o e-Governmente osobou, ktorá podľa obsahu toto podanie podala, pričom osoba ktorá ho podpísala kvalifikovaným elektronickým podpisom, na podpísanie takéhoto podania určeného súdu nebola oprávnená, súd pre nedostatok podpisu, ktorý je jednou zo základných náležitostí podania (§ 127 písm. e/ CSP), na doplnenie ktorého súd pri elektronickej podaní vzhľadom na špeciálnu úpravu v § 125 ods. 2 CSP nevyzýva, toto podanie odmietne.

27. Najvyšší súd má prednostne za to, že úlohou Okresného súdu Nové Zámky, ako súdu príslušného na pokračovanie v konaní podľa CSP po postúpení veci z upomínacieho súdu, nebolo skúmanie splnenia všetkých podmienok upomínacieho konania, keďže tu je osobitným zákonom o upomínacom konaní daná kompetencia výhradne Okresnému súdu Banská Bystrica.

Výplýva to z ust. § 1 ods. 1 a § 2 ZoUK, podľa ktorých tento zákon upravuje príslušnosť súdu, postup súdu a postup strán sporu v upomínacom konaní, v ktorom sa rozhodujú spory o peňažných nárokoch uplatnených spôsobom podľa tohto zákona, pričom na konanie je kauzálny príslušný Okresný súd Banská Bystrica. Z ust. § 15 ods. 1 ZoUK vyplýva, že ak tento zákon neustanovuje inak, na konanie podľa tohto zákona sa použije Civilný sporový poriadok

(okrem § 126). Z ust. § 4 ods. 1 ZoUK vyplývajú náležitosti návrhu, ktorý sa podáva výlučne elektronickými prostriedkami do elektronickej schránky súdu prostredníctvom na to určeného elektronického formulára. Návrh musí byť autorizovaný podľa osobitného predpisu, ktorým je zákon o e-Governmente. Listiny a vyhlásenia, ktoré sa pripájajú k návrhu, musia byť podané v elektronickej podobe spolu s návrhom.

28. Z vyššie uvedeného vyplýva, že v prípade návrhu na vydanie platobného rozkazu v upomínacom konaní sa z hľadiska posúdenia náležitostí návrhu vrátane autorizácie podľa zákona o e-Governmente, ustanovenie § 125 ods. 1 a 2 CSP nepoužije, keďže prednosť má osobitná úprava v § 4 a nasl. ZoUK.

29. Okresný súd príslušný na pokračovanie v konaní po postúpení veci z upomínacieho súdu (kedykoľvek) môže a má preskúmať procesné podmienky svojho konania v zmysle § 161

ods. 1 CSP, a ak zistí, že ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, konanie zastaví (§ 161 ods. 2 CSP). Pokiaľ teda Okresný súd Nové Zámky

(odchylné od upomínacieho súdu) bol názoru, že tu niet ani žaloby, jej zmeny, či návrhu

na pokračovanie v konaní, na základe ktorých by mohol vo veci konať, keďže pre ním vyhodnotenú absenciu autorizácie týchto podaní v elektronickej forme nemožno na takéto podania žalujúcej strany prihliadať (§ 125 ods. 2 CSP), potom mal konanie zastaviť.

Proti takému rozhodnutiu by sa mohol žalobca prípadne brániť riadnym opravným prostriedkom (odvolaním, prípustným v zmysle § 355 ods. 2 a § 357 písm. a/ CSP). Vybavenie veci listom

zo 17.01.2023 s oznámením žalobcovi, že na jeho podania Okresný súd Nové Zámky prihliadať nebude (hoci na ne zjavne už v predchádzajúcom štádiu konania prihliadal upomínací súd), preto nemožno považovať za správny ako ani štandardný procesný postup.

30. Pokiaľ následne predložením veci Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky vyvolal Okresný súd Nové Zámky spor o príslušnosť medzi ním a Okresným súdom Banská Bystrica ako kauzálny príslušný súdom na konanie v upomínacom konaní, tak najvyšší súd prihliadajúc

aj na čl. 17 CSP tento spor rozhodol, so záverom, že súdom príslušným na prejednanie a rozhodnutie veci je Okresný súd Nové Zámky, do obvodu ktorého ku dňu začatia (upomínacieho) konania spadá

adresa trvalého bydliska žalovaného, ktorý je fyzickou osobou (§ 13, 14, 36 ods. 2 CSP).

31. Podstatné v danom prípade vyvolaného sporu o príslušnosť je, že žaloba (návrh na vydanie platobného rozkazu), ako aj ďalšie podania žalobcu vo veci samej (zmena žaloby, žiadosť o pokračovanie v konaní), urobené v elektronickej podobe, boli do elektronickej schránky súdu podané za žalobcu jeho splnomocneným zástupcom, ktorý na vykonanie autorizácie elektronickým podpisom poveril S. F., majúcu status advokáta. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca v žalobe označil ako prílohy aj splnomocnenie z 08.09.2008, v ktorom žalobca súhlasil, aby RASLEGAL, s.r.o. ďalej splnomocnil na zastupovanie svojho advokátskeho koncipienta alebo iného advokáta, a ďalej, aby splnomocniteľa zastupovali advokátsky koncipienti splnomocnených advokátov. Tieto prílohy mal upomínací súd k dispozícii

od začiatku konania prostredníctvom ich evidencie v ním vedenom registri OpP.

Vyhláška č. 543/2005 Z. z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, Špecializovaný trestný súd a vojenské sudy v znení neskorších predpisov o registri OpP

v § 167a ods. 1, 2 a 4 ustanovuje, že na evidenciu podaní a písomností, ktoré sa majú použiť

vo viacerých veciach vedených na tom istom súde, najmä plnomocenstiev, zmlúv, všeobecných zmluvných podmienok, sa vedie register OpP. (2) Ak konanie možno začať len elektronickým podaním, podania a písomnosti podľa odseku 1 sa evidujú v registri OpP, len ak sú doručené v elektronickej podobe a sú autorizované. Ak bolo podanie alebo písomnosť uložené v registri OpP, v konaní vedenom na tom istom súde postačuje naň odkázať. Súd v konaní nie je povinný z úradnej povinnosti zisťovať, či podanie alebo písomnosť týkajúca sa prejednávanej veci je uložená v registri OpP.

32. Z vyššie uvedeného vyplýva, že ak predmetné splnomocnenie pre RASLEGAL, s.r.o., resp. poverenie pre S. F., ktorá (technicky) elektronickým podpisom autorizovala všetky podania žalobcu, v jeho mene v zastúpení podané advokátskou kanceláriou RASLEGAL, s.r.o., boli evidované v registri OpP vedenom upomínacím súdom, tak boli doručené v elektronickej podobe a boli autorizované (čo napokon možno vyrozumiť aj z úradného záznamu Okresného súdu Nové Zámky v spise na č.l. 98). Potom všetky elektronické podpisy

vo vzťahu k podaniam žalobcu vo veci samej, uskutočnené S. F., k tomu poverenou splnomocneným zástupcom žalobcu, advokátskou kanceláriou RASLEGAL, s.r.o., bolo potrebné považovať za riadnu a včasnú autorizáciu týchto elektronických podaní.

Vzhľadom na obsah splnomocnenia pre RASLEGAL, s.r.o., obsahujúceho aj súhlas žalobcu na (substitučné) zastúpenie iným advokátom, či advokátskym koncipientom svojim, alebo aj koncipientom splnomocnených advokátov a na obsah poverenia pre S. F., bolo navyše možné dospieť aj k záveru o možnosti nielen podpísať, ale aj pripraviť takéto podania poverenou S. F..

33. Odhliadnuc od vyššie vytkutej nesprávnosti postupu (ods. 27), Okresný súd Nové Zámky v danom prípade nesprávne vyhodnotil vykonanie elektronických podpisov dotknutých elektronických podaní žalobcu ako takých, ktoré neautorizovali žalobcove podania vo veci samej urobené v elektronickej podobe podľa osobitného predpisu.

34. Najvyšší súd už skôr v inom svojom rozhodnutí (sp. zn. 5Obdo/38/2022) konštatoval, že z ustanovení zákona o advokácii (zákon č. 586/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov; ďalej tiež „zákon o advokácii“) vyplýva, že advokáta pri jednotlivých úkonoch môže zastúpiť okrem iného advokáta a advokátskeho koncipienta (§ 16 ods. 1), aj iný zamestnanec advokáta (§ 16 ods. 2), avšak nie v celom rozsahu. Zastúpenie advokáta zamestnancom je limitované už priamo v zákone o advokácii, ktorý nepripúšťa, aby odborný zamestnanec zastupoval klienta pred súdom, prokuratúrou alebo orgánom verejnej správy (§ 65 ods. 2 veta za bodkočiarkou).

35. V tomto prípade išlo o prípad zastúpenia podľa § 16 ods. 1 zákona o advokácii, pričom z obsahu splnomocnenia pre advokátsku kanceláriu vo vzťahu k povereniu pre S. F. vyplýva aj splnenie podmienky podľa § 16 ods. 4 zákona o advokácii, podľa ktorého zastupovanie podľa odsekov 1 a 2 nie

je možné proti vôli klienta.

36. Najvyšší súd tu primerane (tak ako aj v uznesení sp. zn. 5Obdo/38/2022 z 18.04.2023) dáva do pozornosti Nález Ústavného súdu SR III. ÚS 269/2022-30 zo dňa 12.03.2023, ktorý v ods. 17 až 20. a v ods. 22 až 25 uviedol, že

17. Elektronické podpísanie a odoslanie dovolania je len technickým úkonom. Tak ako na spísanie dovolania však nemožno vidieť žiadny rozumný dôvod na to, aby sa bezpodmienečne trvalo na tom, aby tieto úkony, osobitne pri ich čas zaberajúcom nastavení v nie ideálnych podmienkach elektronizácie, vykonával výlučne advokát. Splnomocnenie udelené koncipientovi na podpísanie, či dokonca podpisovanie a odosielanie podaní je skôr spôsobom racionalizácie práce advokáta a určite nie cieľným obchádzaním procesnej povinnosti zastúpenia advokátom. Najvyšší súd však v tomto prípade uprednostnil doslovný jazykový výklad, ktorý nie je ústavne udržateľný, pretože je v rozpore s účelom § 429 CSP a v rozpore so systematickým a historickým výkladom.

Výklad, ktorý prijal najvyšší súd, je výsledkom formalizácie osobitných elektronických úkonov, ktorými boli nahradené dovtedy rozumne nekontrolovateľné úkony vlastnoručného podpisu, vloženia do obálky a odoslania zásielky na poštu či do podateľne súdu. Takáto formalizácia, ktorej výsledkom je spochybňovanie skutočnej vôle dovolateľa byť zastúpený advokátom a advokáta podať v jeho mene dovolanie, je ústavne neudržateľná. Ide o neprimeranú prísnosť a nevyváženosť medzi požiadavkami, ktoré sú kladené na dovolateľa, a jeho reálnymi úkonmi, ktorými sa ich snažil s dostatočnou obozretnosťou naplniť. Na prvú otázku tak treba odpovedať kladne. Koncipient môže zastúpiť advokáta aj pri podaní dovolania, čo v tomto konkrétnom prípade znamená oprávnenie koncipientky elektronicky podpísať a elektronicky podať dovolanie, ak je na to splnomocnená.

18. Vo veci sťažovateľa však koncipientka nebola advokátkou splnomocnená osobitným splnomocnením či poverením na podpísanie dovolania sťažovateľa. Advokátka svoju koncipientku splnomocnila na prístup a dispozíciu s jej elektronickou schránkou. Preto je potrebné zodpovedať na druhú otázku, a to či je pri elektronickom podaní dovolania prostredníctvom elektronickej schránky advokáta postačujúce na podpísanie a podanie tohto elektronického podania koncipientom oprávnenie udelené advokátom koncipientovi podľa § 13 ods. 4 písm. g) bodu 1 v spojení s § 13 ods. 6 a 7 zákona o e-governmente na účely elektronickej komunikácie. Právny rámec elektronickej komunikácie advokáta so súdmi upravuje § 82l zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, podľa ktorého sú advokáti (právnické osoby od 1. júla 2017 a fyzické osoby od 1. júla 2018) povinní v konaní pred súdom doručovať podania do elektronickej schránky súdu a používať pri elektronickej komunikácii so súdom elektronickú schránku aktivovanú na doručovanie, ktorej sú majiteľom.

19. Vo veci sťažovateľa nebolo sporné, že (i) dovolanie bolo odoslané z elektronickej schránky advokátky, na prácu s ktorou bola splnomocnená jej koncipientka prostredníctvom portálu slovensko.sk, a (ii) koncipientka elektronickú správu a dovolanie podpísala svojím kvalifikovaným elektronickým podpisom, čo jej portál slovensko.sk umožnil. Právnym základom jej úkonov bol § 13 ods. 4 písm. g) bod 1 zákona o e-governmente, ktorý umožňuje majiteľovi elektronickej schránky udeliť splnomocnenie (dať sa zastupovať) pri prístupe a disponovaní s elektronickou schránkou. Tieto pojmy zákon o e-governmente bližšie nedefinuje, a preto ich obsah treba ustáliť výkladom. Pojem prístup do elektronickej schránky možno vyložiť len tak, že oprávnená osoba môže vstúpiť do elektronickej schránky inej osoby a môže vidieť jej obsah. Široký pojem disponovanie možno vyložiť s ohľadom na to, aké dispozičné úkony v elektronickej schránke môže robiť jej majiteľ a aké úkony takto splnomocnenej osobe systém umožní vykonať. Koncipientke advokátky sťažovateľa systém umožnil nielen vstup do elektronickej schránky a napísanie sprievodnej správy, ale dokonca aj jej podpísanie jej elektronickým podpisom a priloženie a podpísanie jej elektronickým podpisom textového súboru dovolania. Celý tento proces bol zavŕšený tým, že systém jej umožnil odoslanie správy s prílohami súdu.

20. Nebyť splnomocnenia advokátkou podľa § 13 ods. 4 písm. g) bodu 1 zákona o e-governmente koncipientka by tieto úkony technicky ani nemohla vykonať, keďže ústredný portál verejnej správy by jej to neumožnil. Preto nemožno rozumne pochybovať o tom, že advokátka sťažovateľa týmto splnomocnením koncipientky prejavila vôľu na to, aby koncipientka vykonávala akékoľvek úkony súvisiace s jej právne záväznou komunikáciou prostredníctvom elektronickej schránky.

Z toho možno dospieť k jedinému záveru, že udelenie oprávnenia advokátkou na prístup a disponovanie s elektronickou schránkou je jej právnym úkonom, ktorým vedome a cielene splnomocnila svoju koncipientku na tieto úkony. Advokátka tým jasne prejavila vôľu dať sa pri komunikácii z elektronickej schránky zastúpiť svojou koncipientkou.

Takéto splnomocnenie je v súlade s § 16 ods. 2 zákona o advokácii, podľa ktorého advokátsky koncipient alebo iný zamestnanec advokáta môže advokáta zastúpiť pri jednotlivých úkonoch. Advokátka tak splnomocnila koncipientku vykonávať za ňu právne úkony v elektronickej podobe.

22. Čo sa týka relevancie elektronických podaní, elektronické podanie má rovnaké účinky ako podanie v listinnej podobe (podľa § 28 ods. 1 zákona o e-governmente), pokiaľ bolo autorizované podľa § 23 ods. 1 zákona o e-governmente (§ 25 ods. 1 zákona o e-governmente).

Možno teda povedať, že pokiaľ bolo elektronické podanie realizované osobou, ktorá bola na podanie a podpísanie tohto podania splnomocnená oprávnením na prístup a disponovanie podľa § 13 ods. 4 písm. g) bodu 1 zákona o e-governmente, ide o riadne realizované elektronické podanie. Oprávnenie podľa § 13 ods. 4 písm. g) zákona o e-governmente je tak splnomocnením na prístup a dispozíciu s elektronickou schránkou, ktoré zahŕňa aj právo zástupcu na prijímanie, podpisovanie, odosielanie správ, príp. na iné úkony, ktoré spadajú do pojmu disponovať s elektronickou schránkou. V opačnom prípade by nemalo oprávnenie podľa § 13 ods. 4 žiadny praktický význam.

23. Ak aj existencia tohto osobitného splnomocnenia nebola preukázaná a súdu nestačila samotná skutočnosť, že advokátska koncipientka reálne a technicky mohla tieto úkony z elektronickej schránky, ktorej majiteľkou je advokátka, vykonať, mohol si súd toto splnomocnenie dodatočne vyžiadať.

Súdy nedostatok preukázania splnomocnenia odstraňujú prostredníctvom výzvy na jeho doloženie, pretože nedostatok zastúpenia sa považuje za nedostatok podmienky konania (najvyšší súd, sp. zn. 1Cdo/152/2010). Tento záver treba vziať do úvahy aj na doplnenie substitučného splnomocnenia pre advokátsku koncipientku. Súdy nemôžu nedostatky určitých procesných úkonov a nedostatok procesných podmienok nezvratne sankcionovať (II. ÚS 350/2021).

24. Preto splnomocnenie udelené advokátskej koncipientke elektronicky prostredníctvom funkcie portálu slovensko.sk na účely vstupu a disponovania s elektronickou schránkou advokátky pokrýva aj úkon podpísania elektronickej správy kvalifikovaným elektronickým podpisom, podpísania dovolania kvalifikovaným elektronickým podpisom a úkon ich odoslania súdu.

25. V podstate ide o splnomocnenie rovnakého druhu, ako keď advokát splnomocní svojho koncipienta či iného administratívneho zamestnanca na čisto administratívne úkony ako preberanie a otváranie poštových zásielok či ukladanie listinných podaní advokáta do poštových obálok.

Keďže ide o úkony skôr administratívno-technické, ide o prirodzený organizačný postup advokáta na výkon advokácie v elektronickej dobe. Výklad najvyššieho súdu je však popretím toho, že elektronická doba sa má spájať s uľahčením komunikačných procesov. Ide o výklad, ktorý formalistickou redukciou popiera nielen dobu, no predovšetkým skutočnú vôľu a so zákonom súladnú vôľu sťažovateľa dať sa pri podaní dovolania zastúpiť advokátom a skutočnú vôľu advokáta v mene sťažovateľa podať dovolanie, ktoré na základe jeho splnomocnenia podpíše a elektronicky odošle jeho koncipientka.

37. Pokiaľ teda v danom prípade bolo dané splnomocnenie (poverenie) na podanie predmetných elektronických podaní vo veci samej za právneho zástupcu žalobcu inému advokátovi, advokátskemu koncipientovi právneho zástupcu, či advokátskemu koncipientovi iného advokáta, tak nemožno konštatovať, že v prípade vykonania potrebných elektronických úkonov

na to poverenou osobou (S. F.), išlo o osobu neoprávnenú na podanie návrhu, zmeny návrhu alebo žiadosti na pokračovanie v konaní na výzvu upomínacieho súdu

(§ 10 ZoUK), keďže charakter udelenej plnej moci súvisí aj s podmienkami podania predmetného úkonu elektronickými prostriedkami.

38. Okresný súd Nové Zámky po zistení, že podania žalobcu vo veci samej podal a podpísal iný subjekt než právny zástupca žalobcu, mal takúto situáciu vyhodnotiť v súlade s účelom zákona o e-Governmente tak, ako to vyplýva z vyššie uvedeného nálezu ústavného súdu. Splnomocnená osoba bola tento procesný úkon oprávnená vykonať v jeho mene a na jeho účet tak, ako to citovaná právna úprava predpokladá.

39. Najvyšší soud dále uvádí, že z hlediska evidencí splnomocnění advokáta a ním uděleného dalšího pověření jiné osobě v souvislosti s podáními žalobce v elektronické formě a jejich autorizací v registru OpP upomínacího soudu, není podstatné, že nedošlo k uložení/evidenci těchto dokumentů ani na súde příslušném na pokračování v konání, když z hlediska splnění procesních podmínek, za kterých soud může ve věci konat, je potřebné konání na upomínacím súde jako ani navazující pokračování v konání na súde příslušném podle Civilního sporového řádku považovat za jeden celek, hoci so špecifikami vyplývajúcimi pre štádium konania na upomínacím súde z osobitnej úpravy zákona o upomínacím konaní. V tomto zmysle je potom potrebné vykladať ust. § 167a ods. 2 Výhlášky č. 543/2005 Z. z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné súdy, krajské súdy, Špecializovaný trestný súd a vojenské súdy v znení neskorších predpisov o registri OpP tak, že ani pre súd príslušný pre pokračovanie v konaní po postúpení sporu z upomínacího súdu je postačujúci odkaz strany (žalobcu) v návrhu na vydanie platobného rozkazu na evidenciu dokumentov o splnomocnení v registri OpP vedenom upomínacím súdom. Preto neobstojí konštatovanie Okresného súdu Nové Zámky v nesúlase s postúpením, že „v prípade, ak predmetné podania boli autorizované KEP fyzickej osoby S. F. na základe dodatočne predloženého poverenia zo dňa 01.01.2018, nemožno hovoriť o splnení podmienky napísania a podpísania týchto podaní advokátskou kanceláriou RASLEGAL, s.r.o., resp. JUDr. Slavomírom Rabatinom, ktorý je konateľom spoločnosti zástupcu žalobcu. Z uvedeného teda vyplýva, že ide o podanie bez autorizácie advokátskou kanceláriou...“. Okresný súd tu vychádza z nesprávneho vyhodnotenia predloženého poverenia z 01.01.2018 pre S. F. ako dodatočného a oneskoreného. Z hľadiska posudzovania splnenia podmienok autorizácie podaní sporovej strany vo veci samej, tak v štádiu konania na upomínacím súde ako ani v pokračujúcom konaní, sú kritériá jednotné, vychádzajúce z osobitnej úpravy zákona o e-Governmente, na ktorý odkazuje ako ZoUK tak aj CSP. Preto je neprípustné, aby pri akceptácii splnenia podmienok elektronického podpisovania - autorizácie dokumentov advokátom, či ním poverenou inou osobou, upomínacím súdom pre účely upomínacieho konania, toto neakceptoval a prehodnocoval súd príslušný na pokračovanie v konaní, najmä vo vzťahu k procesným podmienkam predchádzajúcim už vydanému platobnému rozkazu v upomínacím konaní.

40. Najvyšší soud pre úplnost' dále uvádí, že pokiaľ Okresný súd Nové Zámky v nesúlase s postúpením ako ani predtým v oznámení žalobcovi o tom, že na jeho elektronicky podané a podpísané podania vo veci samej, vrátane žaloby/návrhu na vydanie platobného rozkazu, nebude prihliadať podľa § 125 ods. 2 CSP, poukazoval na viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu (sp. zn. 1Obdo/7/2020 zo dňa 24.08.2020, sp. zn. 1Obdo/22/2020 zo dňa 14.10.2020, sp. zn. 3Obdo/96/2019 zo dňa 27.11.2019) a ústavného súdu (sp. zn. I. ÚS 484/2019-47 zo dňa 11.02.2020), tak je potrebné tieto rozhodnutia čítať s porozumením, v kontexte nimi riešených otázok a konkrétnych okolností každej veci. Všetky spomínané rozhodnutia sa predovšetkým a ťažiskovo týkajú podmienok prípustnosti dovolacieho konania z hľadiska úpravy v § 429 ods. 1 CSP a to obligatórneho spísania a podpísania dovolania advokátom. Avšak v danom prípade podmienku spísania advokátom návrhu na vydanie platobného rozkazu, jeho zmeny či žiadosti o pokračovanie v konaní ZoUK ani CSP nevyžaduje. Tiež je vhodné pripomenúť, že tak judikatúra najvyššieho súdu ako ani ústavného súdu sa vyvíja, a pokiaľ Okresný súd Nové Zámky preukázateľne mal vedomosť o recentnej rozhodovacej praxi ústavného súdu k elektronickému podpisovaniu podania strany adresovanej súdu zástupcom strany či ďalšou poverenou osobou, ktorú predstavuje vyššie uvádzaný nález ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 269/2022, na ktorý poukázal žalobca (č.l. 85, 87 spisu), potom bolo potrebné sa s ním vysporiadať. Z tohto hľadiska nemožno považovať postup vec prekladajúceho okresného súdu za súladný ani s čl. 2 CSP.

41. Pokiaľ ide o vývoj rozhodovacej praxe, ani keď vo vzťahu k odlišným, než tu posudzovaným

okolnostiam, najvyšší súd pre objasnenie len stručne na okraj uvádza, že v minulosti bola jedným z častých dôvodov odmietnutia podaní v elektronickej podobe absencia zaručenej konverzie plnomocenstva. Možno konštatovať, že išlo o formálnejší výklad, ktorý však prešiel aj testom ústavnosti (sp. zn. II. ÚS 231/2018, IV. 342/2018). Na základe tohto dôvodu ústavný súd odmietal aj ústavné sťažnosti, ku ktorým bol priložený scan listinného plnomocenstva bez vykonania zaručenej konverzie (sp. zn. III. ÚS 422/2018,

II. ÚS 499/2018, II. ÚS 363/2018, III. ÚS 308/2018, I. ÚS 321/2018).

V prípadoch, keď advokát tvrdil, že dovolanie bolo ním spísané, avšak autorizované a elektronicke podané bolo advokátskym koncipientom, najvyšší súd dovolanie odmietal (sp. zn. 5Obdo/24/2019, 3Obdo/96/2019, 1Obdo/45/2018). Tu sa argumentácia opierala

aj o judikát R 78/2018, t.j. uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 3Oboer/42/2017

zo dňa 26.04.2018, podľa ktorého skutočnosť, že dovolanie bolo spísané a podpísané advokátskym koncipientom predstavuje neodstrániteľnú podmienku prípustnosti dovolania (v danej veci však nešlo o otázku elektronickeho podpisovania). Ústavný súd tento názor považoval za ústavne konformný (I. ÚS 484/2019, bod 32), aj keď v konkrétnej veci uznesenie najvyššieho súdu zrušil, keďže identita podpisujúceho nebola dostatočne preukázaná. Uvedenú názorovú líniu potvrdil judikát najvyššieho súdu R 49/2020, podľa ktorého ak bolo dovolanie podané elektronickeými prostriedkami autorizované kvalifikovaným elektronickeým podpisom advokátskeho koncipienta, nie je splnená zákonná podmienka spisania a podpisania dovolania advokátom v zmysle § 429 ods. 1 CSP.

Tento nedostatok dovolania nemožno po uplynutí lehoty na podanie dovolania odstrániť a má za následok odmietnutie dovolania podľa § 447 písm. e) CSP. Podobne aj v rámci konania o ústavnej sťažnosti bol kvalifikovaný elektronickeý podpis koncipienta, hoci naskenovaná sťažnosť bola podpísaná advokátom, jedným z dôvodov na odmietnutie ústavnej sťažnosti (I. ÚS 321/2018). Takúto judikatúru k dovolaniam podpísaným koncipientom advokáta prekonáva nález ÚS SR sp. zn. III. ÚS 269/2022

(podobne sp. zn. III. ÚS 63/2022 ku konaniu koncipienta, aj keď nie vo vzťahu k dovolaniam), ktorý názory vyjadrené v judikátoch R 78/2018 a R 49/2020 označil

za ústavne neudržateľné. Tu len v rovine úvah a mimo rámca tu riešenej veci poznamenáva najvyšší súd, že v súvislosti s uvedenými rozhodnutiami ústavného súdu sa bude potrebné bližšie zaoberať z hľadiska (absencie výslovnjej) úpravy v zákone o e-Governmente otázkou, či možno stotožniť zriadenie prístupu k schránke s udelením splnomocnenia

na zastupovanie majiteľa elektronickej schránky. A teda, či je prijateľný výklad,

aby udelenie oprávnenia na disponovanie s elektronickeou schránkou advokátskemu koncipientovi bez ďalšieho (automaticky) nahrádzalo aj udelenie poverenia na vykonanie úkonu podľa zákona o advokácii (splnomocnenie na zastupovanie a poverenie na jednotlivé úkony stotožňovať nemožno) a pokiaľ disponovanie s elektronickeou schránkou

má predstavovať len „technické úkony“ spojené s elektronickeou schránkou

(napr. čítať, vymazať, presunúť, nahráť správu, alebo vytvoriť a vymazať vytvorený priečinok, nastaviť v nich pravidlá na ukladanie správ a pod.). A teda, či dispozičné oprávnenie k schránke (ne)má byť považované za zriadené (len) za účelom administratívnych úkonov k elektronickeou schránke bez toho, aby mal majiteľ schránky vôľu udeliť splnomocnenie/poverenie inej osobe na konanie v jeho mene.

42. Z vyššie uvedeného možno uzavrieť, že spor o príslušnosť podľa § 43 ods. 2 CSP v danej veci vyvolal Okresný súd Nové Zámky nedôvodne, keďže sa nepreukázali okolnosti pre aplikáciu a postup podľa ustanovenia § 125 ods. 2 CSP, o ktorý tento súd opieral svoj nesúhlas s postúpením, spojený s návrhom na vyslovenie pretrvávajúcej kauzálnej príslušnosti Okresného súdu Banská Bystrica na konanie o spore.

43. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol, že príslušným súdom na prejednanie a rozhodnutie sporu vedeného na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 15Cb/113/2022 je Okresný súd Nové Zámky.

44. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané (§ 43 ods. 2 veta druhá CSP).

45. Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.